

Deprem Deneyimi Olan ve Olmayan Ortaokul Öğrencilerinin Depremle İlgili Görüşleri: Senaryo Tamamlama Tekniği Yaklaşımı

Esmanur ÇAMLIDAĞ esmacamlidagg@gmail.com

Gazi Üniversitesi

Ufuk KARAKUŞ ufukkarakus66@gmail.com

Gazi Üniversitesi

Öz:

Bu araştırmada, deprem deneyimi yaşamış olan ve olmayan ortaokul öğrencilerinin deprem olgusuna ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla senaryo tamamlama tekniğinden yararlanılmış ve nitel araştırma yöntemlerinden durum deseni temelinde ayrıntılı bir analiz gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amacı, öğrencilerin depremi nasıl algıladıklarını, bu algıların yaşantılarıyla nasıl şekillendiğini ve senaryolara verdikleri tepkilerde hangi temaların öne çıktığını derinlemesine incelemektir. Araştırmanın katılımcılarını, 2024–2025 eğitim öğretim yılında Yozgat ilindeki bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 40 öğrenci ile Gaziantep ilinde bulunan bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 40 öğrenci olmak üzere toplam 80 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme tercih edilmiştir. Kolay ulaşılabilir örneklem tercih edilmesinin amacı katılımcılara kolay yoldan ulaşılma imkanının olmasıdır. Veri toplama aracı olarak hazırlanan senaryo formu, kapsam ve görünürlük geçerliliğini sağlamak amacıyla dört alan uzmanının görüşüne sunulmuş; uzmanların önerileri doğrultusunda ifadelerde ve senaryo akışında gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Toplanan veriler, nitel veri analiz yaklaşımlarından biri olan içerik analiziyle çözümlenmiş, elde edilen temalar öğrencilerin deprem algıları açısından karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, deprem deneyimi olmayan öğrencilerin daha çok iş birliği, yardımlaşma ve korunmaya yönelik kavramları vurguladığını; deprem deneyimi yaşayan öğrencilerin ise duygusal tepkiler, korku, panik ve hayatta kalmaya yönelik ani davranışlara ağırlık verdiğini göstermiştir. Sonuç olarak, senaryo tamamlama tekniğinin farklı afet türlerinde de etkili şekilde kullanılabileceği ve daha geniş örneklemle yeniden uygulanmasının alana katkı sağlayacağı önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Senaryo tamamlama tekniği, Deprem, Afet, Sosyal bilgiler eğitimi.

Çamlıdağ, E., & Karakuş, U. (2025). Deprem Deneyimi olan ve olmayan ortaokul öğrencilerinin depremle ilgili görüşleri: Senaryo tamamlama tekniği yaklaşımı. *International Journal of New Approaches in Social Studies*, 9(2), 253-268. <https://doi.org/10.38015/sbyy.1827521>

Submission Date:	20.11.2025
Acceptance Date:	17.12.2025
Publication Date:	30.12.2025

Abstract:

This study utilized the scenario completion technique and the qualitative research method of case study to reveal the views of middle school students who have and have not experienced an earthquake regarding the phenomenon of earthquakes. The aim of the study is to examine in depth how middle school students perceive earthquakes, how these perceptions are shaped by their experiences, and which themes emerge in their responses to the scenarios. The participants in the research consisted of a total of 80 middle school students: 40 students attending a public middle school in Yozgat province and 40 students attending a public middle school in Gaziantep province during the 2024–2025 academic year. Convenience sampling was preferred over purposeful sampling methods in determining the participants. The purpose of choosing convenience sampling was to enable easy access to the participants. The scenario form prepared as a data collection tool was submitted to four subject matter experts to ensure its scope and face validity; necessary adjustments were made to the statements and scenario flow based on the experts' recommendations. The collected data was analyzed using content analysis, one of the qualitative data analysis approaches, and the themes obtained were evaluated comparatively in terms of students' perceptions of earthquakes. The research findings showed that students with no earthquake experience emphasized concepts related to cooperation, mutual aid, and protection, while students who had experienced an earthquake focused on emotional reactions, fear, panic, and sudden behaviors aimed at survival. In conclusion, it is suggested that the scenario completion technique can be effectively used in different types of disasters and that its reapplication with larger samples would contribute to the field.

Keywords: Scenario completion technique, Earthquake, Disaster, Social studies education.

GİRİŞ

Dünya var olduğu zamandan bu yana hep bir değişim içindedir. Bu süreçte oluşan doğal afetler, insan yaşamını her yönüyle etkilemektedir. Depremler, doğal afetler arasında can ve mal kaybına neden olan en yıkıcı olaylardan biri olup bireylerin afet bilinci kazanmasını zorunlu kılmaktadır (Bayraktar vd., 2024; Karakuş, 2013; Özkorkmaz vd., 2023). Ülkemiz de bir deprem ülkesi olması nedeniyle depreme hazırlık ve bilinçli algı büyük önem taşımaktadır. Bu gerçeklik, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan büyük yıkım ile bir kez daha gözler önüne serilmiştir (Karabacak Çelik, 2023). Özellikle sismik hareketliliğin yoğun olduğu bölgelerde yaşayan bireylerin deprem bilinci, risk algısı ve afet eğitimi almaları, toplumsal dayanıklılığın artmasına katkı sağlamaktadır (Cutter vd., 2008). Deprem, doğal bir olay olup engellenmesi veya zamanının tahmin edilmesi mümkün değildir. İnsanların yapabilecekleri tek şey, olası hasarı azaltmak için önlem almaktır (Karakuş, 2013). Deprem yalnızca fiziksel kayıplara değil, aynı zamanda bireylerin psikolojik iyi oluşlarına da ciddi biçimde zarar verebilmektedir. Deprem sonrası birçok bireyde korku, kaygı, çaresizlik, travma sonrası stres bozukluğu ve uyku problemleri gibi psikolojik belirtiler ortaya çıkabilmektedir (Berkay vd., 2003). Özellikle depreme doğrudan maruz kalan bireyler, uzun süreli belirsizlik, güven kaybı ve yeniden yaşama isteğinde azalma gibi duygusal tepkiler sergileyebilmektedir. Deprem deneyimi, bireylerin dünyaya ve çevrelerine bakışını değiştirmekte; kimi zaman dayanıklılığı artırırken kimi zaman derin psikolojik izler bırakabilmektedir. Gündelik hayatta insanların, depremi bizzat tecrübe etsin veya etmesin, depremle ilgili bir görüşü, hikayesi ve yaşanmışlığı bulunmaktadır (Dağcı & Kaynak, 2024). AFAD (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) tarafından yapılan araştırmalar, afet eğitiminin çocuklar üzerindeki etkisini ortaya koyarak, afet öncesi, sırası ve sonrasına dair farkındalığın özellikle ortaokul düzeyinde şekillendiğini göstermektedir (2018). Ronan vd., (2001), afet eğitimi verilen çocukların, aileleri ve çevrelerindeki bireyleri de bilinçlendirdiğini ve toplumsal risk azaltma sürecine katkı sağladığını ortaya koymuştur. Ortaokul düzeyindeki öğrenciler, afet eğitimi ve bilinci konusunda kritik bir dönemde bulunmaktadırlar. 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı incelendiğinde, afet eğitiminin

yalnızca bilişsel bilgi aktarımıyla sınırlı kalmadığı; risk farkındalığı, problem çözme, iş birliği gibi beceriler ile dayanışma, sorumluluk ve duyarlılık gibi değer boyutlarını da kapsayacak şekilde yapılandırıldığı görülmektedir. Köstekçi ve Üstünyer (2024), programda afet konularının kazanımlar, beceriler ve değerler ekseninde bütüncül biçimde yer aldığını belirtirken; Yıldırım ve Çalışkan (2024) ise 2024 programının önceki programlara göre afet eğitimi açısından daha sistematik ve kapsamlı bir yapıya sahip olduğunu vurgulamaktadır.

Depreme ilişkin algı ve tutumlar, yaşantısal öğrenme ile geliştirilebildiği gibi hikâye tamamlama gibi yaratıcı eğitim teknikleriyle de desteklenebilmektedir (Alptekin & Sarıkaya, 2023). Senaryo tamamlama tekniği, bireylerin belirli bir konuya ilişkin algılarını ve tutumlarını yansıtmalarına olanak tanıyan nitel bir yaklaşım olarak kabul edilmektedir (Sis & Bahşi, 2016). Bu teknik, özellikle afet eğitimi ve risk algısının incelenmesi konusunda etkili bir araç olarak kullanılmaktadır (Johnson vd., 2014).

Deprem bilinci ve afet eğitimi konusundaki çalışmalar, farklı yaş gruplarında ve topluluklarda değişik bulgular ortaya koymuştur. Karakuş (2013) tarafından yapılan çalışmada depremi yaşamış ve yaşamamış öğrencilerin deprem algısı metaforlar yardımıyla ölçülmüştür ve depremi yaşayan öğrencilerin kaygı düzeylerinin daha yüksek çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Yine Dağcı ve Kaynak (2024) yaptıkları çalışmada depremi yaşamış ve yaşamamış öğrencilerin deprem algısı metaforlar yardımıyla ölçülmüştür ve depremi yaşayan ve yaşamayan öğrencilerin depremi negatif olarak değerlendirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Yine benzer çalışmalar deprem deneyimi olan bireylerin, deprem deneyimi olmayanlara kıyasla daha fazla risk bilincine sahip olduklarını ve afet yönetimi konusunda daha bilinçli hareket ettiklerini ortaya koymuştur (Aksoy & Sözen, 2014; Çoban vd., 2017; Filiz vd., 2023). Genç ve Sözen (2022) deprem ile ilgili bilinç kazandırmaya yönelik geliştirilen uygulamaların öğrencilerin risk algısını artırdığını vurgulamışlardır. Ayrıca, Odabaş ve Cengiz (2021) in yaptıkları çalışmada, afet eğitimi alan öğrencilerin kriz durumlarında daha kontrollü ve bilinçli davrandıklarını tespit etmişlerdir. Uluslararası literatürde, Johnson vd. (2014) tarafından yapılan bir araştırmada, deprem tatbikatlarının çocuklarda afetle başa çıkma becerilerini geliştirdiği belirtilmiştir. Bu çalışmalar, senaryo temelli ve deneyim odaklı afet eğitiminin öğrencilerin depremle ilgili tutum ve davranışlarında anlamlı fark yarattığını göstermektedir. Lindell ve Perry (2000) tarafından yapılan araştırma, deprem eğitiminin bireylerin risk algısını güçlendirdiğini ve afet anındaki tepki mekanizmalarını iyileştirdiğini göstermiştir. Cutter, vd., (2008) ise, toplumun afetlere karşı dayanıklılığını arttırmak için çocukluk döneminden itibaren bilinçlendirme programlarının önemine dikkat çekmiştir. Genç ve Sözen (2022) tarafından yapılan bir araştırmada, üniversite öğrencilerinin deprem algılarının yaşadıkları bölgeye ve aldıkları afet eğitimine bağlı olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Benzer şekilde, Kıvrak (2019) çalışmasında, deprem eğitimi alan öğrencilerin afet sırasında ve sonrasında daha bilinçli hareket ettikleri saptanmıştır.

Mevcut alanyazın incelendiğinde, özellikle deprem deneyimi olan ve olmayan ortaokul öğrencilerinin afet bilinci ile risk algıları arasındaki farklılıkları bütüncül bir yaklaşımla ele alan çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, söz konusu yaş grubunun afetlere yönelik görüşlerini derinlemesine çözümlemek alanda var olan bu boşluğu doldurarak afet eğitimi ve müdahale stratejilerine bilimsel dayanak sağlamak adına büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı, deprem deneyimi olan ve olmayan ortaokul öğrencilerinin depremle ilgili görüşlerini senaryo tamamlama tekniği aracılığıyla inceleyerek, afet bilinci ve risk algıları arasındaki farklılıkları ortaya koymaktır. Verilen amaç doğrultusunda yapılan bu çalışma ile

“Deprem deneyimi olan ve olmayan öğrencilerin depreme yönelik algıları farklılaşmakta mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmada deprem deneyimi olan ve olmayan ortaokul öğrencilerinin senaryo tamamlama tekniği ile depreme ilişkin bakış açıları araştırılmıştır. Araştırma esnasında öğrencilere dağıtılan veri toplama aracına yazmış oldukları düşünceler araştırılmaya konulmuş ve hatta analizler yapılırken öğrencilerin üzerinde yoğunlaştıkları kavramlar belirlenmiş, bu kavramlardan çıkan sonuçlara göre kategorilere ve ayrı tablolara ayrılarak kavramsallaştırma yapılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme, doküman analizi vb. gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, olgu ve olayların geniş bir çerçevede ele alındığı, durumları ve olayları katılımcıları bakış açılarından anlamaya çalışan ve nitel verilerin toplanması ve analizini gerektiren çalışmalardır (Büyüköztürk vd., 2013). Durum çalışmaları gerçekte ortamda neler olduğuna bakma, sistematik bir biçimde verileri toplama, analiz etme ve sonuçları ortaya koyma yoludur (Davey, 1990).

Çalışma Grubu

Çalışılan öğrenci grubunu Yozgat ve Gaziantep ilinde 2024-2025 eğitim öğretim yılında ortaokullarda öğrenim gören 5., 6. ve 7. sınıflarda öğrenim gören toplam 80 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu seçilirken olasılık dışı (amaçlı) örnekleme tekniğinden yararlanılmıştır. Bu tekniğin seçilmesindeki amaç ise depremi yaşamış ve yaşamamış öğrencilerin deneyimlerindeki farklılığı ortaya koymaktır. Olasılık dışı (amaçlı) örnekleme tekniğinde amaç; araştırma sonuçlarının evrene doğrudan genellemesi değil, araştırılan kişi ya da durumları derinlemesine betimlemedir (Ekiz, 2009,). Amaçlı örneklemede çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından kapsamlı durumların seçilerek derinlemesine araştırılma yapılmasında ve belli özelliklere sahip bir veya birden fazla özel durumlarda çalışılmak istenildiğinde kullanılmaktadır (Creswell, 2015).

Veri toplama Aracı

Bu araştırmada veriler, senaryo tamamlama ile oluşturulmuş bir hikâye formu kullanılarak toplanmıştır. Öncelikle senaryo tamamlama tekniğinde öğrencilere hikâyenin, filmin veya oyunun devamında bundan sonra ne olabilir, niçin gibi sorular sorar ve gerekçeli yanıtlarını alır. Öğrenci görüşleri veya tahminleri tahtaya yazılabilir (Tok, 2013). Bu teknikle öğrenciler kavrama, kıyaslama, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerisi kazanır. Ortaokulda öğrenim gören öğrencilere uygulanan senaryo tamamlama tekniği ile oluşturulmuş hikâye araştırmacı tarafından yazılmıştır. Yazılan hikâye iki sosyal bilgiler eğitimi ve bir dil bilim alanlarında uzman akademisyenlerin görüşleri doğrultusunda incelenmiş; alınan dönütler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak veri toplama aracına son hâli verilmiştir. Senaryonun son hali şu şekildedir:

Akif'in Deprem Hikayesi: Bir sabah herkes evinde uyuyordu. Sokaklar sessizdi. Ama o sırada yer hafifçe sallanmaya başladı. Başta kimse fark etmedi. Sonra sallantılar hızlandı ve eşyalar titremeye başladı. 11 yaşındaki Akif, yatağından kalktı. Etrafına baktı ve birden büyük bir gürültü duydu. Korkuyla bağırdı: "Anne! Baba! Deprem oluyor!" Ailesi hemen yatak odalarından çıktı. Babası sakin olmaya çalışarak, "Hepiniz yanıma gelin!" dedi. Herkes bir araya toplandı. Küçük kardeşi İda, korkuyla annesine sarılmıştı. Babası, "Hemen güvenli bir

yere gitmeliyiz. Haydi masanın yanına!" diyerek onları yönlendirdi. Deprem devam ediyordu. Tabaklar yere düşüyor, lambalar sallanıyordu. Akif, kardeşine sarılarak onu sakinleştirmeye çalıştı. Tam o sırada dışarıdan bir komşunun sesi duyuldu: "Yardım edin!" Baba, derin bir nefes aldı ve ailesine döndü: "Şimdi karar vermemiz gerekiyor. Burada mı kalalım, yoksa dışarı mı çıkalım? Ne yapmalıyız?"

Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli izinler alındıktan sonra çalışma öncesinde okullara gidilerek ortaokul öğrencilerine senaryo tamamlama formu dağıtılmıştır. Formlar dağıtılmadan önce öğrencilere çalışmanın amacı ve formun nasıl doldurulacağına ilişkin kısa bir açıklama yapılmış, ancak örnek ya da yönlendirici içerik verilmemiştir. Öğrencilerden formdaki yarım bırakılmış senaryoyu kendi düşüncelerine göre tamamlamaları istenmiştir. Formun doldurulması için öğrencilere 20 dakikalık süre tanınmıştır. Öğrenciler tarafından doldurulan formlar toplanarak araştırmanın veri kaynağını oluşturmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler frekans tablosu da dikkate alınarak doğrudan alıntılarla yorumlanmıştır. Bu çalışmada nitel araştırmada sıklıkla kullanılan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, özellikle sosyal bilimler alanında sıklıkla kullanılan, insan davranışlarını belirlemede yardımcı bir yöntemdir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizinde diğer bir amaç da araştırma sonucunda katılımcıların görüşlerini sistematik olarak kategorilere ayırarak tanımlamaktır. Bu bağlamda araştırma kapsamında incelenen veri toplama aracının detaylı bir analizi yapılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Etik Kurul İzin Bilgisi

Bu araştırma, Gazi Üniversitesi'nin Eğitim Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulunun 15/04/2025 tarihli 06 sayılı başvuru numarası ile alınan izinle yürütülmüştür.

BULGULAR, YORUM ve TARTIŞMA

Araştırmada ortaokul öğrencilerinin deprem afetine bakış açılarını belirlemeye yönelik oluşturulmuş veri toplama aracına yazdıkları bilgiler ve ortaya koydukları düşüncelerde yer alan kavramların kullanma sıklığı belirlenmiştir. Ortaokul öğrencilerinin veri toplama aracına yazdıkları kavramların kullanılma sıklığına ilişkin frekanslar ve kategoriler 4 ayrı tabloda yer almaktadır.

Tablo 1 Deprem Deneyimi Olmayan Ortaokul Öğrencilerinin Depremle İlgili Oluşturdıkları Senaryodaki Kavramaların Kullanma Sıklığı

KAVRAMLAR	f
İşbirlikli düşünme	20
Hayat üçgeni	14
Deprem çantası	11
AFAD	9
Hazır bulunuşluk	7
Acil toplanma alanı	2
Dışarı çıkma	5
Güvenli eşya	5
Sakinlik	5
Enkazda kalma	2
Depremi bitmesini beklemek	5
Evde kalma	2
Ölüm	2
Acil çıkış merdiveni	1
Çadır	1
Düdüğü	1

Tablo 1'e göre deprem deneyimi olmayan ortaokul öğrencileri, senaryoda depremle ilgili en fazla "işbirlikli düşünme"(f:20) ve "hayat üçgeni" (f:14) kavramlarına değinmişlerdir. Bu durum, öğrencilerin deprem anında birlikte hareket etmenin ve korunma yöntemlerinin önemine dair farkındalık taşıdıklarını göstermektedir. "Deprem çantası"(f:11), "AFAD" (f:9) ve "hazır bulunuşluk" (f:7) kavramlarının da sıkça anılması, öğrencilerin afet öncesi hazırlık süreçlerine dair bilgi sahibi oldukları söylenebilir.

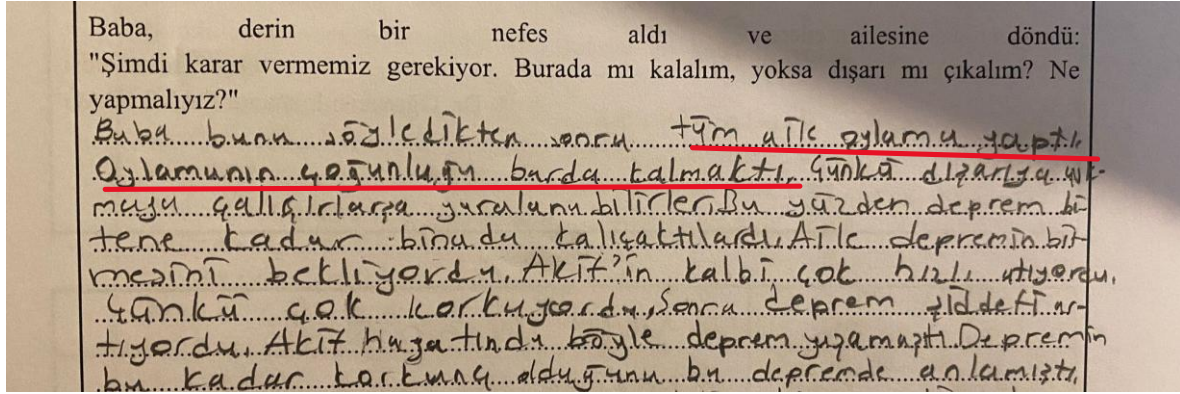
Tablo 2 Deprem Deneyimi Olmayan Ortaokul Öğrencilerinin Depremle İlgili Oluşturdıkları Senaryodaki Kavramaların Kategorileri

KATEGORİLER	KOD	f
Psikolojik Süreçler	İşbirlikli düşünme (20), Sakinlik (5), Hazır bulunuşluk (7), Deprem çantası (11), AFAD (9),	32
Afete Hazır Olma Durumu	Acil toplanma alanı (5), Acil çıkış merdiveni (1), Çadır (1), Düdüğü (1)	28
Davranış ve Tepki	Hayat üçgeni (14), Depremi bitmesini beklemek (2), Dışarı çıkma (5), Güvenli eşya (5), Evde kalma (2),	28
Olumsuz Sonuçlar ve Risk Algısı	Enkazda kalma (4), Ölüm (2)	6
Toplam	16	94

Tablo 2'ye bakıldığında deprem deneyimi olmayan öğrencilerin senaryoyu tamamlarken kullandıkları cümlelerden araştırmacıların çıkardığı toplamda 94 kod olmuştur. Öğrencilerin sıklıkla kullandıkları kelimelerin anlamına bakılarak ise kodlar 4 kategoride toplanmıştır.

Kategori 1: Psikolojik Süreçler

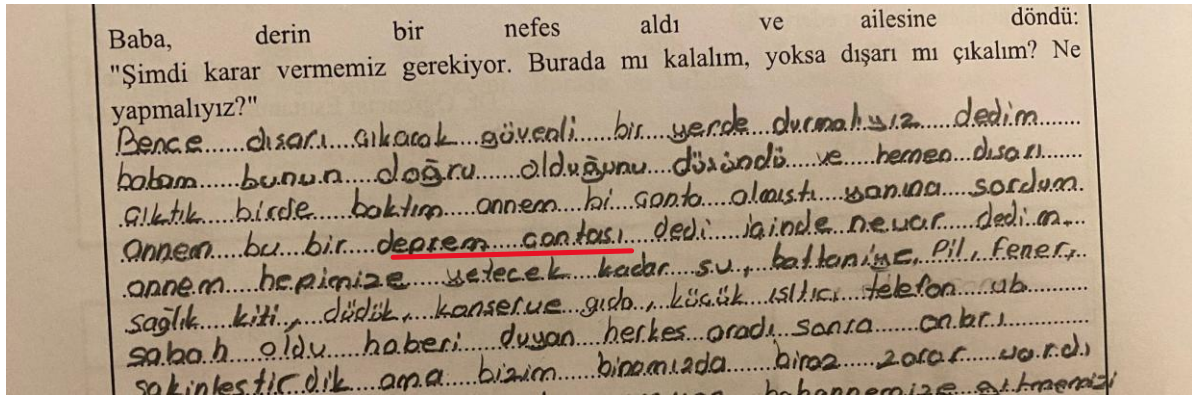
Tablo 2’de “psikolojik süreçler” kategorisinde toplam 32 kod oluştuğu görülmektedir. Bu kategori içerisinde yer alan kodların frekans dağılımına bakıldığında, en çok kullanılan kod “işbirlikli düşünme” (f:20) dir. Bu durum öğrencilerin birlikte hareket etme ve ortak karar alma gerektiren sakin ve rasyonel olarak yaklaştıkları kanısına varılabilir.

(Ö,22)

Kategori 2: Afete Hazır Olma

Tablo 2 incelendiğinde “afete hazır olma” kategorisinde toplam 28 kod oluştuğu görülmektedir. Bu kategori içerisinde yer alan kodların frekans dağılımına bakıldığında, en çok kullanılan kod “AFAD” (f:9) tır. Bu durum öğrencilerin deprem anında zihinlerinde bu konuyu en belirgin olarak resmî kurumlarla ilişkilendirdiğini söylenebilir.

(Ö, 8)

Kategori 3: Davranış ve Tepki

Tablo 2’ye göre “davranış ve tepki” kategorisinde toplam 28 kod oluştuğu görülmektedir. Bu kategori içerisinde yer alan kodların frekans dağılımına bakıldığında, en çok kullanılan kod “hayat üçgeni” (f:14) dir. Öğrencilerin deprem anına dair davranışsal algılarının, doğal tepkilerden ziyade, öğrenmeye dayalı formel bilgi tarafından şekillendirildiği çıkarımı yapılabilir.

Baba, derin bir nefes aldı ve ailesine döndü:
"Şimdi karar vermemiz gerekiyor. Burada mı kalalım, yoksa dışarı mı çıkalım? Ne yapmalıyız?"

Daha sonra Anne bağırarak:

Evde kalalım ve hayatımızı oluşturalım!

Hemen buzdolabının yanına gittiler çok kapalı tutun tak-
tığını uyguladılar. Deprem siddetle devam ediyordu. Akif
ve kardeşi çok korkmuştu. Anneleri onları sakinleştirmeye
çalışıyordu. Babaları ise bir şişe su ve bir paket bisküvi
alip ailesinin yanına geldi. Deprem yavaşlamaya başla-
mıştı. Tamamen bittğinde binadan dışarı çıktılar. Güvenli
bir yere gittiler. Aradan biraz zaman geçince herkesle
beraber binaya girdiler. Hemen Akif ve Ida için deprem
çantası hazırladılar. Artık depremler devam etti ama

(Ö, 16)

Kategori 4: Olumsuz Sonuçlar ve Risk Algısı

Tablo 2 incelendiğinde "olumsuz sonuçlar ve risk algısı" kategorisinde toplam 6 kod olduğu görülmektedir. Bu kategori içerisinde yer alan kodların frekans dağılımına bakıldığında, en çok kullanılan kod "enkazda kalma" (f:4) dir. Öğrenciler bireysel deneyimden ziyade dolaylı öğrenme kaynaklarından yola çıkarak gerçek bir deprem senaryosu oluşturdukları söylenebilir.

Baba, derin bir nefes aldı ve ailesine döndü:
"Şimdi karar vermemiz gerekiyor. Burada mı kalalım, yoksa dışarı mı çıkalım? Ne yapmalıyız?"

Burada kalmalıyız sağlam bir kolonun

yanına deprem bitene kadar durmalıyız.

dedi. Akif büyük deprem oldu

ve bina yıkıldı. Akif ve ailesi endişe için

deydiler ve Akif'in cebinde düdük vardı.

Akif tüm gücüyle düdük'e üflledi ama çok

ses çıkmadı. Akif hemen

baba sına verdi ve baba ses çıkardı

ve yukarıdan ayak sesleri geldi

ve bir ısıltı gördüler ve kurtuldular.

(Ö, 2)

Tablo 3 Deprem Deneyimi Olan Ortaokul Öğrencilerinin Depremle İlgili Oluşturdukları Senaryodaki Kavramaların Kullanılma Sıklığı

KAVRAMLAR	f
Dışarı çıkma	25
Korku	23
Arabada kalma	12
Güvenli yere gitme	4
Dua	7
Ölüm	6
Acele etme	5
Ağlama	3
Çılgılık	12
Artçı deprem	4
Soğuk hava	4
Yıkım	4
Enkazda kalma	3
Ulaşım problemi	3
Yardımlaşma	2
Uykusuzluk	1

Tablo 3'e göre deprem deneyimi olan ortaokul öğrencileri, senaryoyu tamamlarken en çok "dışarı çıkma(f:25)" ve "korku" (f:23) kavramlarına değinmiştir. Bu durum, öğrencilerin yaşadıkları deprem sırasında yaşamsal içgüdüleri ve yoğun duygusal tepkileri ön planda tuttuklarını göstermektedir. "Arabada kalma" (f:12) ve "güvenli yere gitme" (f:12) gibi davranışsal tepkiler de oldukça yaygındır ve öğrencilerin olaya karşı geliştirdikleri pratik çözüm yollarını yansıtmaktadır. "Dua" (f:7), "ölüm" (f:6), "ağlama" (f:5), "çılgılık"(f:5), "acele etme" (f:5) gibi duygusal ve davranışsal tepkilerin sıklıkla anılması, travmatik bir deneyimin izlerini taşımaktadır.

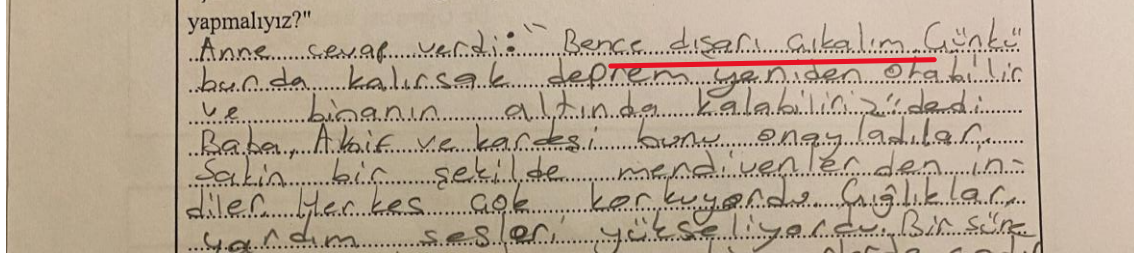
Tablo 4 Deprem Deneyimi Olan Ortaokul Öğrencilerinin Depremle İlgili Oluşturdukları Senaryodaki Kavramaların Kategorileri

KATEGORİLER	KOD	F
Davranışsal Tepkiler ve Eylemler	Dışarı çıkma (25), Arabada kalma (12), Güvenli yere gitme (12), Acele etme (5), Enkazda kalma (3)	57
Duygusal ve Psikolojik Tepkiler	Korku (23), Dua (7), Ağlama (5), Çılgılık (5),	40
Deprem Sonrası Risk ve Olumsuz Sonuçlar	Ölüm (6), Artçı deprem (4), Soğuk hava (4), Yıkım (4), Uykusuzluk (1), Ulaşım problemi (3)	22
Sosyal Destek ve İş birliği	Yardımlaşma (2)	2
Toplam	16	121

Tablo 4'te deprem deneyimi olan öğrencilerin senaryoyu tamamlarken kullandıkları cümlelerden araştırmacıların çıkardığı toplamda 121 kod olmuştur. Öğrencilerin sıklıkla kullandıkları kelimelerin anlamına bakılarak ise kodlar 4 kategoride toplanmıştır.

Kategori 1: Davranışsal Tepkiler ve Eylemler

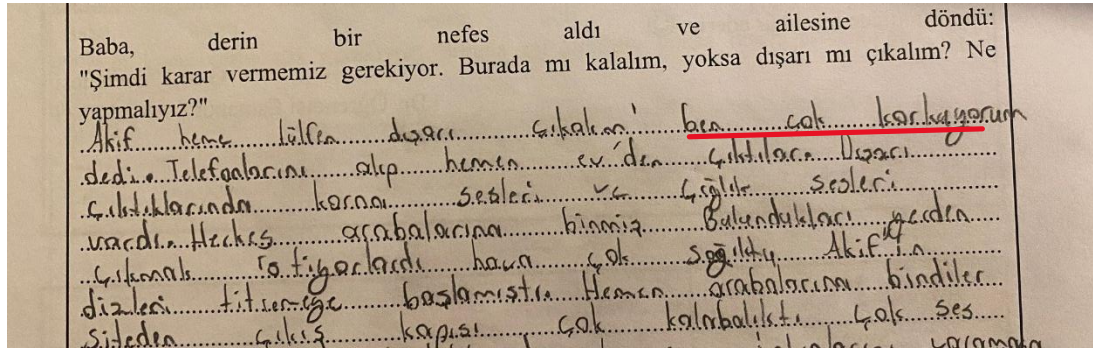
Tablo 4 incelendiğinde “davranışsal tepkiler ve eylemler” kategorisinde toplam 57 kod oluştuğu görülmektedir. Bu kategori içerisinde yer alan kodların frekans dağılımına bakıldığında, en çok kullanılan kod “dışarı çıkma” (f:25) dir. Bu durum, öğrencilerin deprem anında öncelikli olarak güvenlik arayışına yöneldiklerini ortaya koymaktadır.

(Ö, 56)

Kategori 2: Duygusal ve Psikolojik Tepkiler

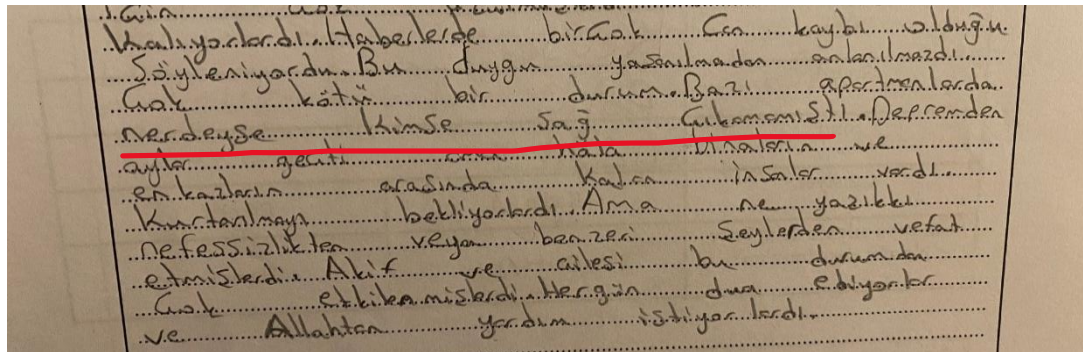
Tablo 4'e bakıldığında “duygusal ve psikolojik tepkiler” kategorisinde toplam 40 kod oluştuğu görülmektedir. Bu kategori içerisinde yer alan kodların frekans dağılımına bakıldığında, en çok kullanılan kod “korku” (f:23) dur. Korkunun belirgin olarak ortaya çıkması deprem deneyimi olan bireylerin deprem anındaki verdikleri birincil tepki olduğu söylenebilir.

(Ö, 66)

Kategori 3: Deprem Sonrası Risk ve Olumsuz Sonuçlar

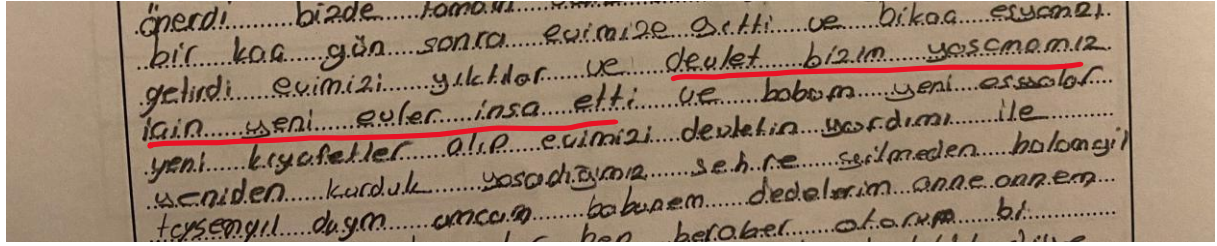
Tablo 4'e göre “deprem sonrası risk ve olumsuz sonuçlar” kategorisinde toplam 22 kod oluştuğu görülmektedir. Bu kategori içerisinde yer alan kodların frekans dağılımına bakıldığında, en çok kullanılan kod “ölüm” (f:6) dür. Bu durum deprem deneyimi olan öğrencilerin risk algısının temel hayati tehdit olan ölüm üzerine odaklandığını göstermektedir.

(Ö, 47)

Kategori 4: Sosyal Destek ve İş birliği

Tablo 4'te “sosyal destek ve iş birliği” kategorisinde toplam 6 kod oluştuğu görülmektedir. Bu kategori içerisinde yalnızca “yardımlaşma” (f:6) kodu kullanılmıştır. Bu durum öğrencilerin genel yardımlaşma anlayışından çok özellikle deprem anında ve sonrasında anında yardım etme eylemi olarak algıladıklarını göstermektedir.

(Ö, 38)

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, deprem deneyimi olan ve olmayan ortaokul öğrencilerinin deprem olgusuna yönelik algı ve kavramsallaştırmaları senaryo tamamlama tekniği aracılığıyla incelenmiştir. Bulgular, öğrencilerin deprem deneyimine sahip olup olmamalarının afet algısı, duygusal tepkileri ve davranışsal eğilimleri üzerinde belirleyici bir etkisi olduğunu göstermektedir.

Deprem deneyimi olmayan öğrencilerin senaryolarında “işbirlikli düşünme” ve “hayat üçgeni” gibi kavramları sıkça kullanmaları, bu grubun afet anına ilişkin temel kavramsal farkındalığa sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin depremi bilişsel düzeyde anlamlandırdıklarını, ancak bu bilginin henüz davranışsal bir hazırlığa dönüşmediğini düşündürmektedir. Literatürde bu durumu destekleyen çalışmalar mevcuttur. Ronan vd., (2001), afet eğitimlerinin çocuklarda bilgi düzeyini artırdığını ancak davranışsal hazırlık üzerinde sınırlı etki yarattığını ortaya koymuştur. Benzer biçimde Shiwaku ve Shaw (2008), öğrencilerin afet farkındalığının çoğu zaman teorik bilgiyle sınırlı kaldığını, uygulamalı ve deneyimsel etkinliklerle davranışa dönüştürülebildiğini belirtmiştir. Türkiye bağlamında da paralel sonuçlar elde edilmiştir. Karakuş (2013), deprem deneyimi olmayan öğrencilerin afet kavramlarını bildiklerini fakat bu bilginin pratik eyleme yansımadağını tespit etmiştir. Benzer şekilde Bingül ve Çavaş (2016) çalışmalarında öğretmen adaylarının deprem konusunda kavram yanılgıları olduğunu tespit etmişlerdir. Dere vd., (2024) ise afet bilincinin kalıcı hâle gelmesinde uygulamalı okul temelli programların belirleyici olduğunu vurgulamıştır.

Diğer taraftan, deprem deneyimi olan öğrencilerin senaryolarında “korku”, “dışarı çıkma”, “arabada kalma” ve “dua etme” gibi duygusal ve davranışsal ifadelerin baskın olduğu görülmüştür. Bu bulgu, depremi doğrudan yaşamış öğrencilerin afet anını bilişsel değerlendirmeden ziyade yoğun duygusal tepkiler ve refleksif davranışlarla anlamlandırdıklarını göstermektedir. Literatürde bu sonucu destekleyen çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Karakuş (2013), deprem deneyimi olan öğrencilerin depremi “korku” ve “felaket” metaforlarıyla açıkladığını; La Greca vd., (1996) afet sonrası çocuklarda korku, kaçınma ve travma belirtilerinin yaygın olduğunu; Peek (2008) afet yaşamış çocuklarda duygusal tepkilerin sosyal destek düzeyine göre değiştiğini belirtmiştir. Türkiye’de yapılan çalışmalar benzer niteliktedir. Bulut (2023), deprem yaşamış çocuklarda travma sonrası stres tepkilerinin uzun süre devam ettiğini; Tekin ve Dikmenli (2021), afet deneyimi olan çocuklarda duygusal tepkilerin yüksek, bilgi düzeylerinin ise sınırlı olduğunu; Demirci ve Yıldırım (2015), depremin çocuklarda gelişim düzeyine bağlı olarak yoğun kaygı, korku ve davranış değişikliği oluşturduğunu; Dönmez Yıldırımhan vd., (2024) ise öğretmen görüşlerine göre depremzede

öğrencilerde travma sonrası davranışsal ve duygusal bozulmalar görüldüğünü bildirmiştir. Bu sonuçlar, afet eğitiminin yalnızca bilgi düzeyinde sınırlı kalmaması gerektiğini ortaya koymaktadır. Deprem deneyimi olmayan öğrenciler için uygulamalı, tatbikatlarla öğrenme etkinlikleri, deprem deneyimi olan öğrenciler için ise psikososyal destek ve duygusal farkındalık çalışmaları büyük önem taşımaktadır. Yıldırım ve Dilekmen (2025), afet sonrası verilen psikososyal destek eğitimlerinin çocuklarda travma etkilerini azalttığını göstermiştir. Uluslararası literatürde de bu bulguyu destekleyen çalışmalar mevcuttur. Masten ve Narayan (2012), afet sonrası dayanıklılığın öğretilabilir bir beceri olduğunu, çocukların destekleyici okul ortamları ve sosyal ilişkiler aracılığıyla psikolojik olarak toparlanma ve sosyal hayata adapte olma kapasitelerini geliştirebildiklerini belirtmiştir.

Sonuç olarak, bu çalışmada elde edilen veriler, deprem deneyimi olan öğrencilerin deprem anına ilişkin daha güçlü duygusal ve davranışsal tepkiler geliştirdiklerini ancak deprem deneyimi olmayan öğrencilerin ise daha bilgi düzeyinde sınırlı kaldığı, planlı ve soyut kavramlara odaklandıkları göstermektedir.

Araştırma verilerine ve sonucuna bakıldığında aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir;

1. Bu çalışma, yalnızca deprem deneyimi üzerinden yapılmıştır; sel, yangın, fırtına gibi diğer afetler için de benzer yöntemler uygulanabilir.
2. Öğrencilerin afet farkındalık ve davranışlarını incelemek için farklı araştırma yöntemleri (ör. gözlem, yarı yapılandırılmış görüşme, vaka analizi) kullanılabilir.
3. Çalışma, farklı yaş gruplarındaki öğrenciler için tekrarlanarak yaş düzeyi ile afet farkındalığı arasındaki ilişki araştırılabilir.
4. Deprem deneyimi olan öğrenciler için duygusal farkındalık, kaygı yönetimi gibi psikolojik alanlarda destek eğitimleri verilebilir.
5. Deprem deneyimi olmayan öğrenciler için teorik bilgileri davranışsal hazırlığa dönüştürecek uygulamalı eğitimlere ağırlık verilmelidir.

KAYNAKÇA

- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD). (2018). *Afete hazır okul - Afet bilinci okul öncesi eğitimi*. İstanbul İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü.
- Aksoy, B., & Sözen, E. (2014). Lise öğrencilerinin coğrafya dersindeki deprem eğitimine ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Düzce ili örneği). *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 279–297.
- Alptekin, A., & Sarıkaya, A. (2023). Depremi yaşayan çocuklara okunan metaforik hikâyenin etkisinin resim temaları ile incelenmesi: 6–10 yaş örnekleme. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 51, 242–257.
- Bayraktar, V., Türksever, Ö., & Çetin, T. (2024). Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların depreme ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Journal of Global Sport and Education Research*, 7(3), 41–55.
- Berkay, F., Çelen, N., & Kuşdil, M. E. (2003). 1999 Marmara Depreminin Mudanya halkı üzerindeki psiko-sosyal etkileri. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(4), 1–24.
- Bingöl, D., & Çavaş, B. (2016). Fen bilgisi öğretmen adaylarının deprem konusundaki kavram yanılgıları üzerine bir araştırma. *Yükseköğrenim Üzerine*, 89–95.
- Bulut, A. (2023). The relationship between natural disasters and mental health = Doğal afetler ve ruh sağlığı ilişkisi. *Cyprus Turkish Journal of Psychiatry & Psychology*, 5(3), 265–273.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç, Ç. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Creswell, J. W. (2015). *A concise introduction to mixed methods research*. SAGE.

- Cutter, S. L., Barnes, L., Berry, M., Burton, C., Evans, E., Tate, E., & Webb, J. (2008). A place-based model for understanding community resilience to natural disasters. *Global Environmental Change*, 18(4), 598–606.
- Çoban, M., Sözbilir, M., & Göktaş, Y. (2017). Deprem deneyimini yaşamış kişilerin deprem öncesi hazırlık algılarının belirlenmesi: Bir durum çalışması. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 22(37), 113–134.
- Dağcı, T., & Kaynak, İ. H. (2024). Depremi yaşamış ve yaşamamış bireylerin geliştirdikleri metaforların incelenmesi. *SCAR*, 3(1), 187–198.
- Davey, L. (1990). The application of case study evaluations. *Elementary Education Online*, 8(2), 1–3.
- Demirci, A., & Yıldırım, S. (2015). İstanbul’da ortaöğretim öğrencilerinin deprem bilincinin değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(207), 89–118.
- Dere, İ., Çinikaya, C., & Gökçınar, B. (2024). Afet yönetimi evrelerinin Afet Bilinci (I–II) öğretim programına yansımaları. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 13(4), 1029–1038.
- Dönmez Yıldırımhan, A., Koşucu, A., Kolcu Başkaya, M., & İltar, F. (2024). Depremden etkilenen ilköğrencilerinde görülen travma sonrası stres bozukluğunun öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Ulusal Özgün Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 1–15.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Filiz, M., Karagöz, Y., & Karaşin, Y. (2023). Depreme maruz kalan bireylerin psikolojik durumlarını belirlemeye yönelik ölçek geliştirme çalışması. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33, 236–250.
- Genç, M., & Sözen, E. (2022). Development of an earthquake knowledge assessment scale: Validity and reliability study. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 23(3), 2745–2781.
- Johnson, D., Ronan, K., Johnston, D., & Peace, R. (2014). Evaluations of disaster education programs for children: A methodological review. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 9(2), 107–123.
- Karabacak Çelik, A. (2023). Deprem sonrası travma belirtileri, umut ve iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi. *TRT Akademi*, 8(18), 574–591.
- Karakuş, U. (2013). Depremi yaşamış ve yaşamamış öğrencilerin deprem algılarının metafor analizi ile incelenmesi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 18(29), 97–116.
- Kıvrak, Ö. (2019). *Karabük ilinde deprem farkındalığı mevcut durumunun ve deprem eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkisinin araştırılması* (Yüksek lisans tezi). Karabük Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Köstekçi, E., & Üstünyer, Ç. (2024). Güncellenen hayat bilgisi ve sosyal bilgiler dersi öğretim programlarında afetler konularının yer alma durumunun incelenmesi. *Bartın University Journal of Educational Research*, 8(1), 27–40.
- La Greca, A. M., Silverman, W. K., Vernberg, E. M., & Prinstein, M. J. (1996). Symptoms of posttraumatic stress in children after Hurricane Andrew: A prospective study. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 64(4), 712–723.
- Lindell, M. K., & Perry, R. W. (2000). Household adjustment to earthquake hazard: A review of research. *Environment and Behavior*, 32(4), 461–501.
- Masten, A. S., & Narayan, A. J. (2012). Child development in the context of disaster, war, and terrorism: Pathways of risk and resilience. *Annual Review of Psychology*, 63, 227–257.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli)*. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı. <https://tymm.meb.gov.tr/upload/program/2024programsos4567Onayli.pdf> adresinden erişildi.
- Odabaş, L., & Cengiz, S. (2021). Eğitim kurumları idarecilerinin kriz anında afet ve acil durumlara yönelik yeterliliklerinin değerlendirilmesi: Gümüşhane ili örneği. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10(3), 521–531.
- Özkorkmaz, H., Taşyürek, M., Türk, M. M., Baran, S., Taşyürek, K., & Güler, T. (2023). 7. sınıf öğrencilerinin deprem hakkındaki farkındalıklarının incelenmesi. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 10(96), 1346–1362.

- Peek, L. (2008). Children and disasters: Understanding vulnerability, developing capacities and promoting resilience—An introduction. *Children, Youth and Environments*, 18, 1–29.
- Ronan, K. R., Johnston, D. M., Daly, M., & Fairley, R. (2001). School children's risk perceptions and preparedness: A hazards education survey. *Australasian Journal of Disaster and Trauma Studies*, 2001(1).
- Shiwaku, K., & Shaw, R. (2008). Proactive co-learning: A new paradigm in disaster education. *Disaster Prevention and Management*, 17(2), 183–198.
- Sis, N., & Bahşi, N. (2016). Altıncı sınıf öğrencilerinin öykü tamamlama becerileri. *International Journal of Language Academy*, 13.
- Tekin, Ö., & Dikmenli, Y. (2021). Sınıf öğretmeni adaylarının afet bilinci algısı ve deprem bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 258–271.
- Tok, T. N. (2013). Etkili öğretim için yöntem ve teknikler. A. Doğanay (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri* (ss. 161–239). Pegem Akademi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. bs.). Seçkin.
- Yıldırım, K., & Dilekmen, M. (2025). Ortaokul öğrencileri üzerinde depremin travmatik etkileri: nitel bir çalışma. *Turkish Journal of Educational Studies*, 12(1), 29-55.
- Yıldırım, Y., & Çalışkan, A. (2024). 2024 sosyal bilgiler dersi öğretim programının 2005, 2015 ve 2018 programlarıyla karşılaştırılmalı analizi. *Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 8(1), 108–142.

EXTENDED ABSTRACT

Earthquake-Experienced and Unexperienced Middle School Students' Views on Earthquakes: A Scenario Completion Technique Approach

This study aims to deeply examine the thoughts, emotional reactions, and perceptual structures of middle school students who experienced earthquakes and those who did not. The study, designed using a case study design within the scope of qualitative research methods, was structured to reveal in detail the students' mental models, risk perceptions, and potential behavioral tendencies related to earthquakes. In this context, the study comparatively examined how earthquake experience shapes students' perspectives on events and how they interpret the concept of earthquakes. The study participant group consisted of 40 students who had no previous earthquake experience and were attending a public middle school in Yozgat province during the 2024–2025 academic year and 40 students who were attending a public middle school in Gaziantep, a region that recently experienced an earthquake. Thus, a comprehensive analysis was conducted using data obtained from a total of 80 middle school students. Convenience sampling, a frequently used purposive sampling method in qualitative research, was used to select the participants. This technique was chosen because it facilitated the conduct of the study and offered the opportunity to compare two different student groups with similar socio-economic conditions. The scenario completion technique was used during the data collection process. This technique is crucial because it indirectly reveals how students react, think, and interpret events in the face of a specific situation. Instead of directly expressing their thoughts about the earthquake, students were asked to complete a given scenario themselves, thereby capturing more natural, intuitive, and visceral responses. To ensure the prepared scenario form was scientifically valid and reliable, four experts were consulted. Based on the feedback received, clarifications were made to the statements, and adjustments were made to increase content validity. The collected data were analyzed using content analysis, a qualitative data analysis approach. During the content analysis process, frequently recurring statements and themes in the students' scenario completion responses were identified, subcategories of these themes were created, and the emotional, cognitive, and behavioral differences between the responses of the two student groups were interpreted in detail. This analysis clearly demonstrates the extent to which earthquake experience impacts students' perceptions of earthquakes and which concepts and emotions are highlighted. A general evaluation of the findings reveals that students without earthquake experience prioritize concepts of cooperation, solidarity, and protection in the scenarios. These students perceive earthquakes more often within the framework of practical exercises they learn at school or at home, meaning they perceive them as a more orderly and controllable process. Their responses are generally characterized by planned and rule-based behaviors such as "helping each other," "following the teacher's instructions," and "moving to a safe area." This suggests that students who have not yet experienced an earthquake in person approach the event more rationally, more structuredly, and with relatively less emotional responses. On the other hand, the responses of students who have experienced an earthquake were found to be much more emotionally charged. Anxiety, fear, panic, uncertainty, and the need to make quick decisions were prominent in these students' scenarios. Emotional and behavioral expressions such as "I was scared," "I tried to find my mother," "I started running away," and "everyone was screaming" were more common in their sentences. Furthermore, these students gave more realistic and sometimes traumatic responses, bearing traces of their past earthquake experiences. This finding demonstrates that earthquake experiences leave lasting impacts on students, and these effects directly shape their perceptions of earthquakes. The research results revealed that students who experienced earthquakes

emphasized immediate and reflexive behaviors aimed at survival, while students without experience developed behaviors based more on theoretical knowledge and teacher guidance. This contrast highlights the importance of differentiating earthquake education programs based on students' lived experiences. It is believed that psychosocial support and emotional awareness programs will be more effective for students who have experienced earthquakes, while practical and reinforcing training will be more effective for students who have not experienced earthquakes. The study concluded that the scenario completion technique examines students' perceptions and reactions not only to earthquakes but also to other types of disasters such as floods, fires, and landslides.

International Journal of New Approach in Social Studies

Makale Bilgileri:	Deprem Deneyimi Olan ve Olmayan Ortaokul Öğrencilerinin Depremle İlgili Görüşleri: Senaryo Tamamlama Tekniği Yaklaşımı
Makale Türü:	Araştırma Makalesi
Geliş Tarihi:	20.11.2025
Kabul Tarihi:	17.12.2025
Yayın Tarihi:	30.12.2025
Sorumlu yazar	Esmanur ÇAMLIDAĞ, esmacamlidagg@gmail.com
Değerlendirme:	Çift Taraflı Kör Hakemlik
Etik Beyan:	* Bu makale, 13. Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Sempozyumu'nda sözlü olarak sunulan ancak tam metni yayımlanmayan "Deprem Deneyimi Olan ve Olmayan Ortaokul Öğrencilerinin Depremle İlgili Görüşleri: Senaryo Tamamlama Tekniği Yaklaşımı" adlı tebliğin içeriği geliştirilerek ve kısmen değiştirilerek üretilmiş hâlidir. * Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Benzerlik Taraması:	Yapıldı / Turnitin
Etik Kurul Kararı:	Bu araştırma, Gazi üniversitenin Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulunun 15/04/2025 tarihli 06 sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür.
Katılımcı Rızası:	Bilgilendirilmiz Veli Onam Formu alınmıştır.
Mali Destek:	Çalışma için herhangi bir kurum ve projeden mali destek alınmamıştır.
Çıkar Çatışması:	Çalışmada kişiler ve kurumlar arası çıkar çatışması bulunmamaktadır.
Yazar Katkısı	Bütün yazarlar eşit katkıda bulunmuşlardır.
Telif Hakları & Lisans:	Dergi, dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptir ve çalışmaları Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License altında yayımlanmaktadır.